

Copyright © Editions Albin Michel - Paris 1998
Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2019 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1
e-mail: redactia@crimescenepress.ro
tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43
www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRANGÉ, JEAN-CHRISTOPHE

**Rîuri de purpură / Jean-Christophe Grangé ; trad. din lb. franceză de
Horia Nicola Ursu. - București : Crime Scene Press, 2019
ISBN 978-606-8959-44-3**

I. Ursu, Horia-Nicola (trad.)

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Corectură: MANUELA RUXANDRA ARION
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Bun de tipar: noiembrie 2019
Tipărit în România

Această carte a fost publicată cu sprijinul Institutului Francez.

INSTITUT
FRANÇAIS

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Jean-Christophe Grangé

Rîuri de purpură

traducere din limba franceză de
Horia Nicola Ursu

CRIME SCENE PRESS
2019

1

„*Ga-na-mos! Ga-na-mos!*”¹ Cu degetele crispate pe emițătorul VHF, Pierre Niémans privea mulțimea ce se revărsa spre stradă, coborînd rampele de beton ale stadionului Parc des Princes. Mii de țeste în flăcări, pălării albe, eșarfe colorate țipător, alcătuind o uriașă panglică pestriță, halucinantă. Ca o explozie de confetti. Sau o legiune de diavoli dezlănțuiți. Și aceleași trei silabe, repetate obsesiv, lent, cîntat: „*Ga-na-mos!*”

Stînd în picioare pe acoperișul grădiniței aflate vizavi de stadion, polițistul urmărea manevrele brigăzilor a treia și a patra ale gărzii republicane de securitate. Bărbații în uniforme albastru-închis, cu căști de protecție negre, alergau de-a lungul mulțimii șerpuitoare, ținîndu-și în mâini scuturile din policarbonat. Metoda clasică: cîte două sute de oameni, înșirați de-o parte și de cealaltă a fiecărei serii de porți de acces, și comandouri-tampon între acestea, avînd rolul de-a evita ca suporterii celor două echipe să se întâlnească, să se apropie unii de alții, ba chiar să se zărească...

În această seară, pentru întîlnirea dintre Zaragoza și Arsenal, finala Cupei Cupelor ediția 1996, singurul meci al anului în care două echipe străine se confruntau la Paris, fuseseră mobilizați mai bine de o mie patru sute de polițiști și jandarmi pentru a asigura ordinea. Controale de identitate, percheziții corporale și

1 „Am cîștigat! Am cîștigat!” în limba spaniolă în textul original.

dirijarea celor patruzeci de mii de suporteri veniți din cele două țări. Comisarul Pierre Niémans era unul dintre responsabilii pentru buna funcționare a acestor manevre. Acest gen de operațiuni nu semăna cu însărcinările sale obișnuite, dar polițistului tuns periută îi plăcea să participe la astfel de exerciții. Supraveghere și confruntări în stare pură. Fără anchete, fără proceduri. Într-un fel, o asemenea simplitate îl relaxa. În plus, îi plăcea aspectul militar al acestei adevărate armate în marș.

Supporterii ajunseseră la primul nivel. Puteau fi văzuți, prin fuselajul betonat al pasarelelor, deasupra porților H și G. Niémans se uită la ceas. În patru minute aveau să ajungă afară, revărsându-se pe carosabil. Atunci urma să apară riscul de contact, de derapaje și rupturi. Polițistul trase adânc în piept aerul încărcat de tensiune al nopții de octombrie.

Încă două minute. Din reflex, Niémans se întoarse și privi în depărtare, spre piața Porte de Saint-Cloud, pustie în acel moment. Cele trei arteziene se profilau pe cerul nopții, totemuri ale neliniștii. De-a lungul bulevardului erau înșirate dubele jandarmilor. În fața lor, umăr la umăr, cu căștile prinse la centură și bastoanele de cauciuc pocnind laterala piciorului, așteptau membrii brigăzilor de rezervă.

Zarva se întete. Mulțimea umplu spațiul dintre grilajele ce aveau partea superioară plină de țepi. Niémans nu-și putu stăpîni un zîmbet. Pentru asta se afla acum, aici. Un val uriaș își făcu simțită prezența. Larma fu acoperită de sunetul trompetelor. Un vuiet surd făcea să vibreze cimentul trotuarelor. „*Ga-na-mos! Ga-na-mos!*” Niémans apăsă butonul radio-emițătorului și i se adresă lui Joachim, comandantul companiei estice.

– Aici Niémans. Au început să iasă. Conduceți-i spre autocare pe bulevardul Murat, spre parări, spre gurile de metrou.

De la înălțime, polițistul cîntări situația: riscurile erau minime de partea aceasta. Supporterii spanioli erau învingători și, prin urmare, mai puțin periculoși.

În același timp ieșeau și englezii, dar pe partea cealaltă, pe porțile de la A la K; tot acolo se afla și tribuna Boulogne, tribuna bestioilor feroce. Niémans avea să arunce o privire și pe-acolo, de îndată ce operațiunea de evacuare și supraveghere a supporterilor spanioli avea să fie pusă pe roate.

Deodată, în lumina felinarelor, zări o sticlă zburînd pe deasupra mulțimii. Văzu un baston ridicat pentru a lovi, rîndurile înghesuite strîngîndu-se laolaltă și, mai mult, oameni căzînd. Urlă în emițător:

– La dracu', Joachim! Ține-ți oamenii în friu!

Se repezi în întunericul scării de serviciu și coborî în fugă cele opt etaje. Atunci cînd ieși în stradă, două plutoane de jandarmi se apropiau în pas alergător, pregătiți să-i ia în primire pe huligani. Niémans se proțăpi în fața acestora, agitîndu-și mîinile în cercuri uriașe. Bastoanele jandarmilor ajunseseră la doar cîțiva metri de fața lui atunci cînd Joachim se ivi din dreapta lui, cu casca pe cap. Își ridică viziera și îl săgetă cu privirea:

– Pentru numele lui Dumnezeu, Niémans, ai înnebunit? Ești în civil, vrei să te trezești că...

Polițistul ignoră întrebarea colegului său:

– Ce-i cu rahatul ăsta? Potolește-ți oamenii, Joachim! Dacă nu, în trei minute vom avea parte de ditamai răscoala.

Căpitanul cel durdului gîfîia de zor. Mustața-i îngustă, la modă în urmă cu un veac, îi vibra în ritmul răsufării sacadate. Din emițător răsună o voce: „Apel către toate unitățile... Apel către toate unitățile... La virajul dinspre Boulogne, pe strada Comandant-Guibaud... Eu... Avem o problemă!”

Niémans îi aruncă lui Joachim o privire care părea să spună că acesta era singurul vinovat de tot haosul din jur. Apăsă pe butonul emițătorului și rosti:

– Aici Niémans. Venim încolo.

I se adresă apoi căpitanului, pe un ton cumpănit:

– Am plecat într-acolo, trimite și tu cît de mulți oameni poți. Și rezolvă situația de aici.

Fără să mai aștepte răspunsul ofițerului, comisarul porni în fuga în căutarea stagiatarului care-i slujea drept șofer. Traversă piața cu pași grăbiți, observînd în treacăt cum chelnerii de la Brasserie des Princes coborau grilajele de protecție peste vitrinele localului. În aer plutea o neliniște aproape palpabilă.

Îl zări, în sfîrșit, pe mărunțelul îmbrăcat cu o haină de piele care se plimba încoace și-ncolo în jurul unei berline negre. Niémans izbi cu pumnul în capota mașinii și urlă:

– La curba dinspre Boulogne, repede!

Cei doi urcară simultan în mașină și roțile acesteia scoaseră fum cînd demară violent. Stagiatarul coti la stînga, pe după stadion, pentru a ajunge cît mai repede la poarta K pe o rută ce fusese eliberată anume pentru a permite accesul forțelor de ordine. Niémans avu însă o altă idee:

– Nu, ocolește stadionul, șuieră el. Bătăușii o să ne iasă în întîmpinare.

Stagiatarul smuci de volan, apăsînd concomitent pe frînă, iar mașina făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade, derapînd controlat prin băltoacele din jurul camioanelor dotate cu tunuri cu apă, pregătite pentru eventualele represalii. Țîșni apoi înainte, pe bulevardul Parc-des-Princes, de-a lungul unui coridor strîmt format de mașinile cenușii ale gărzii mobile. Bărbații cu căști de protecție care alergau spre stadion se dădură la o parte din calea lor fără să le acorde măcar o privire. Niémans așezase girofarul magnetic pe capotă. Stagiatarul coti brusc la stînga pe lîngă liceul Claude Bernard și parcurse sensul giratoriu, pentru a urma cea de-a treia latură a stadionului. Trecură de tribuna Auteuil.

Atunci cînd Niémans văzu primele trîmbe de gaze plutind în aer, știu pe dată că avusese dreptate: confruntarea se extinsese deja pînă în piața Europe.

Mașina cu girofar traversă negura alburie și evită la limită primele victime ale gazului, care fugeau cît le țineau picioarele. Bătălia se dezlănțuise chiar în fața tribunei prezidențiale. Bărbați la costum și femei în rochii strălucitoare alergau și se împleteceau,

cu fețele scăldate în lacrimi. Unii încercau să răzbată spre străzile laterale, alții, dimpotrivă, făcuseră cale întoarsă și urcau treptele spre porțile de intrare în incinta stadionului.

Niémans sări afară din mașină. În jurul său, bătălia era în toi, combatanții se luaseră la trîntă și împărțeau cu generozitate pumni și picioare. Din pricina norilor de lacrimogene, cu greu puteau fi deosebite culorile țipătoare în care erau îmbrăcați suporterii englezi de uniforme cenușii ale jandarmilor. Unii dintre aceștia din urmă se țirau cu greu, ca niște rîme însîngerate, spre rîndul de colegi ai lor care, încă în picioare, ezitau să-și folosească armamentul anti-manifestanți, de teamă să nu-și lovească din greșeală colegii răniți.

Comisarul își scoase ochelarii și-și legă un fular peste față. Smulse un baston din mîinile unui jandarm, arătîndu-i în același timp legitimația sa tricoloră. Stupefiat, jandarmul îl privi confuz, încercînd să distingă detaliile legitimației prin viziera aburită a căștii.

Pierre Niémans porni în goană spre centrul bătăliei. Suporterii celor de la Arsenal loveau fără ezitare, cu pumnii, cu rîngi, cu blacheurile bocancilor, iar jandarmii ripostau, bătînd în retragere, încercînd să-i protejeze pe aceia dintre ei deja căzuți. Trupuri ce se zbăteau, fețe zdrelite, maxilare zdrobite de asfalt. Bastoanele se înălțau și-apoi se prăvăleau, îndoindu-se din pricina forței loviturii.

Ofițerul se repezi în învălmășeală.

Lovi cu pumnul și izbi cu bastonul. Doborî la pămînt un tip solid, apoi îi servi cîteva lovituri directe în figură, în coaste, între picioare. Încasă o lovitură de picior, venită dinspre dreapta, și se ridică, urlînd. Bastonul i se îndoi în contact cu gîtul celui care-l lovisе. Își simțea sîngele pulsînd în vinele capului, iar gura îi fusese amortită de un gust metalic. Nu se mai gîndea la nimic, nu mai simțea nimic. Știa că se afla în plin război.

Deodată, în fața ochilor săi se derulă o scenă stranie. La vreo sută de metri depărtare, un bărbat în civil, ce părea s-o fi încasat

zdravăn, se zbătea între doi huligani. Niémans distingea limpede firicelele de singe ce-i brăzdau fața și gesturile mecanice, care exprimau ură, ale celor doi care-l țineau. O secundă mai târziu, Niémans înțelese: rănitul și agresorii aveau pe tricouri însemnele unor cluburi rivale.

Asista la o reglare de conturi.

Pînă să se dumirească, victima reușise să scape de cei doi și pornise în fugă pe o stradă transversală, strada Nungesser et Coli. Cei doi bătăuși se repeziră pe urmele lui. Niémans își azvîrli bastonul, își croi drum în direcția respectivă și porni în urmărirea lor.

Niémans alerga în ritm constant, drămuindu-și suflul, cîștîgînd teren. Cei doi bătăuși erau, la rîndul lor, pe cale de a-și ajunge din urmă prada, către capătul străzii cufundate-n întuneric.

Cotiră iar spre dreapta, de-a lungul zidului ce înconjura piscina Molitor. De astă dată, huliganii își ajunseseră din urmă victima. Niémans ajunse în dreptul pieței de la Porte-Molitor, de unde pornea o pasarelă ce traversa La Périphérique. Nu-i veni să-și creadă ochilor: unul dintre atacatori scosese la iveală o macetă.

În lumina palidă care scâldea pasarela, Niémans văzu lama lovindu-l în mod repetat pe cel urmărit, căzut în genunchi. Corpul lui tresări, absorbînd loviturile, apoi se prăbuși. Cei doi agresori îl ridicară și îl azvîrliră peste balustradă.

– Nu!

Polițistul urlă și, în aceeași clipă, își scoase revolverul din toc. Se rezemă de o mașină, își propti pumnul drept în palma stîngă și ținti, ținîndu-și răsufierea. Un prim foc de armă. Ratare. Ucigașul cu maceta se întoarse, surprins. Al doilea foc de armă, ratat și acesta.

Niémans își reluă cursa, cu arma în mînă lipită de coapsă, în poziția de luptă. Furia îi umplea gîndurile: fără ochelari, ratase de două ori ținta. Ajunse pe pasarelă, la rîndul său. Bărbatul cu maceta o luase la fugă, dispărînd în tufișurile care mărgineau La Périphérique. Complicele său, în schimb, încremenise, uimit. Po-

lițistul îl izbi cu patul pistolului în gît și-l apucă de păr, tîrîndu-l pînă la cel mai apropiat panou de semnalizare. Îi puse cătușele și abia apoi privi peste balustradă, spre circulația de pe bulevard.

Corpul victimei căzuse pe carosabil și mai multe mașini trecuseră peste el înainte de a reuși să frîneze, într-o învălmășeală totală. Tăblărie îndoită, faruri sparte, mașini oprite haotic, care încotro... Ambuteiajul își semnaliza prezența prin glasul strident a zeci de claxoane. În lumina farurilor, Niémans apucă să vadă un șofer care se clătina în dreptul propriului vehicul, ținîndu-și fața în mîini.

Comisarul își îndreptă privirea spre marginea drumului și apucă să-l zărească vreme de-o clipă pe asasin: o pată colorată care traversa frunzișul. Niémans se puse pe dată în mișcare, vîrîndu-și arma la loc în tocul ei.

Alergînd printre copaci, ucigașul privea din cînd în cînd în urmă, spre el. De altfel, polițistul nu se ascundea; voia ca asasinul să știe că pe urmele lui era comisarul principal Pierre Niémans care avea să-i vină de hac. Deodată, huliganul sări peste un taluz și se făcu nevăzut. Zgomotul de pași pe pietriș îl lămuri pe Niémans în privința direcției în care o apucase acesta: parcul Auteuil.

Polițistul îl urmă și văzu luminile nopții reflectîndu-se vag în pietrișul cenușiu al aleilor. Înaintînd de-a lungul serelor, zări o siluetă întunecată care escalada un zid. Sări la rîndul său gardul și descoperi că ajunseseră pe terenurile de la Roland-Garros.

Grilajele care închideau împrejmuirile terenurilor nu erau încuiate; ucigașul trecu fără dificultăți de pe un teren pe altul. Niémans împinse o poartă, intră pe suprafața roșie a terenului de zgură și sări peste fileu fără dificultate. La cincizeci de metri distanță, celălalt părea a-și încetini cursa, dînd semne de oboseală. Reuși să sară peste un alt fileu, apoi începu să urce treptele tribunei, printre gradene. În urma sa, Niémans urca treptele cu mișcări grațioase, cite patru odată, abia gîfîind. Îl mai despărțeau doar cîțiva metri cînd, ajuns în vîrfurile tribunei, celălalt sări în gol.

Fugarul ajunsese pe acoperișul unei clădiri de alături. Disparu, aproape instantaneu, de partea cealaltă. Comisarul își luă avânt și sări. Ateriză pe platforma acoperită cu pietriș. Dincolo de marginea ei, peluze, copaci și o liniște deplină.

Nici urmă de ucigaș.

Polițistul sări și ateriză în iarba umedă, rostogolindu-se. Nu existau decât două posibilități: fie clădirea principală, al cărei acoperiș tocmai îl părăsise, fie o construcție masivă din lemn, aflată în fundul grădinii. Scose din toc revolverul MR73 și se lipi cu spatele de ușa clădirii principale, împingînd-o. Nu întâmpină rezistență.

Comisarul făcu cîțiva pași în incintă, apoi se opri, stupefiat. Se afla într-un vestibul placat cu marmură, iar suspendată de tavan era o placă rotundă de piatră pe care desluși o serie de litere gravate necunoscute. O rampă aurită se înălța către tenebrele etajelor superioare. De jur-împrejur, pereții erau acoperiți de draperii masive de catifea de un roșu imperial, din loc în loc luceau vase hieratice... Niémans înțelese, în sfîrșit, că se afla în sediul unei ambasade asiatice.

Deodată, de afară se auzi un zgomot. Ucigașul se afla în cealaltă clădire. Traversă parcul de-a curmezișul peluzei și ajunse la construcția de lemn. Ușa acesteia încă se mai mișca. Intră, o umbră contopindu-se într-alta, mai cuprinzătoare, iar magia locului îl prinse ca într-un clește. Se afla într-un grajd împărțit în boxe curate, cu pereți șlefuiți, care adăposteau căluți de mici dimensiuni, cu coamele tunse scurt.

Crupe care fremătau nervos. Paie împrăștiată în jur. Pierre Niémans înaintă, cu arma în mînă. Trecu de prima boxă, apoi de a doua, apoi de a treia... Un zgomot surd, undeva în dreapta. Polițistul se întoarse brusc. Nimic altceva decât o copită izbită-n pardoseală. Un fornăit, în dreapta. Se întoarse din nou, dar prea tîrziu. Lama se abătuse asupra sa din senin, iar Niémans reuși să se ferească în ultima clipă, astfel încît abia îi atinse umărul, înainte de-a se înfige în crupa unui cal. Calul lovi cu picioarele din spate,

iar potcoava îi sări atacatorului direct în figură. Polițistul profită de avantaj, se aruncă asupra bărbatului, își întoarse pistolul și se folosi de patul acestuia ca de-un ciocan.

Lovi cu sete, fără să ezite. Brusc, se opri, ațintindu-și privirea asupra chipului însîngerat al huliganului. Așchii de os se zăreau prin carnea sfîșiată. Un glob ocular atîrna la capătul unui mănunchi de fibre. Ucigașul nu mai mișca. Pe cap, șapca în culorile echipei Arsenal rămăsese neclintită. Niémans își întoarse arma și apucă mînerul plin de sînge cu ambele mîini, forțînd țeava printre buzele zdrobite ale bărbatului. Deblocă siguranța și închise ochii. Se pregătea să tragă, cînd dintr-o dată răsună un sunet strident.

Telefonul mobil începuse să-i sune în buzunar.

2

Trei ore mai tîrziu, pe una dintre străzile prea noi și prea simetrice din cartierul Nanterre-Préfecture, o lumină stingheră putea fi zărită la fereastra unui birou al Direcției centrale a Poliției Judiciare. Era doar un fascicul concentrat, care bătea aproape la nivelul biroului unde, retras în umbră, era așezat Antoine Rheims. În fața lui, tot în afara fasciculului de lumină, dar în picioare, putea fi zărită silueta deșirată a lui Pierre Niémans. Acesta tocmai încheiase un scurt rezumat al raportului pe care-l redactase cu privire la urmărirea din Boulogne. Rheims întrebă, pe un ton sceptic:

– În ce stare e individul?

– Englezul? E în comă. Fracturi faciale multiple. Am sunat la spital, la Hôtel-Dieu, chiar adineauri: or să încerce o grefă de piele, ca să-i refacă fața.

– Dar victima?

– A fost strivită sub roțile mașinilor, pe La Périphérique, la Porte Molitor.

– Dumnezeu! Dar ce s-a întâmplat, de fapt?

– A fost o reglare de conturi între huligani. Printre suporterii de la Arsenal se aflau câțiva fani de la Chelsea. În focul luptei, cei doi huligani cu maceta au profitat pentru a-și doborî dușmanul.

Rheims dădea din cap, nevenindu-i să creadă. După câteva clipe de tăcere, reluă:

– Și omul tău? Chiar ești sigur că o lovitură de copită l-a făcut praf în asemenea hal?

Niémans nu-i răspuse. Se întoarse și privi afară, pe fereastră. În lumina albă, ca de cretă, a lunii, putea să distingă desenele stranii, în culori pastelate, care împodobeau fațadele clădirilor de vizavi: norișori și curcubeie, reliefându-se pe fundalul colinelor de un verde întunecat ale parcului Nanterre. Rheims vorbi din nou:

– Nu te înțeleg, Pierre. La ce îți folosește să te amesteci în poveștile astea? Pe bune, supravegherea stadioanelor nu e...

Vocea i se stinse. Niémans păstră tăcerea.

– Ești prea bătrîn pentru asta, reluă Rheims. Nu mai e de competența ta. Înțelegerea noastră a fost foarte limpede: gata cu munca de teren, gata cu violența...

Niémans se întoarse și se apropie de superiorul său ierarhic.

– Treci la subiect, Antoine! De ce m-ai chemat aici în miez de noapte? Atunci cînd m-ai sunat, n-aveai de unde să știi ce se întîmplase la Parc des Princes. Deci... despre ce e vorba?

Umbra lui Rheims nici nu se clinti. A avea umeri lați, părul cărunț și creș, o față cioplită parcă în stîncă. Un fizic de paznic de far. Comisarul comandant de divizie conducea de mai mulți ani Biroul central pentru combaterea traficului de ființe umane, o denumire complicată menită să desemneze instanța superioară Brigăzii de Moravuri. Niémans îl cunoștea de mult mai mult timp, dinainte să fi preluat conducerea acestei fundături administrative, încă din vremea cînd erau amîndoi polițiști de teren, aflați pe

străzi fie ploaie, fie vînt, rapizi și eficace. Polițistul tuns periuță se aplecă peste birou și repetă:

– Despre ce e vorba?

Rheims expiră sonor:

– E vorba de o crimă.

– La Paris?

– Nu. La Guernon. E un orășel din Isère, în apropiere de Grenoble. E un centru universitar.

Niémans își trase un scaun și se așeză, față în față cu Rheims.

– Te ascult.

– Cadavrul a fost găsit ieri, spre sfîrșitul după-amiezii. Era înghesuit între stînci, deasupra unui rîu care trece pe lîngă campusul universitar. După toate indiciile inițiale, e vorba de o crimă comisă de un maniac.

– Ce se știe despre victimă? E o femeie?

– Nu, e bărbat. Un tînăr angajat, se pare, ca bibliotecar al Universității. Cadavrul era gol și purta urme de tortură: tăieturi, zgîrieturi, arsuri... Mi s-a spus c-ar fi fost și strangulat.

Niémans își rezemă coatele de masă și se apucă să se joace cu o scrumieră.

– De ce îmi povestești toate astea?

– Fiindcă aș vrea să te trimit acolo.

– Cum? Ai vrea să preiau cazul? Dar cei de la poliția judiciară din Grenoble îl vor prinde pe asasin în nici o săptămînă și...

– Nu face pe prostul, Pierre, știi foarte bine că nu-i chiar atît de simplu. Niciodată. Am stat de vorbă cu judecătorul care a preluat cazul. Vrea un specialist.

– Ce fel de specialist?

– Un specialist în crime și în moravuri. Judecătorul presupune că mobilul crimei ar fi fost unul sexual.

Niémans își lungi gîtul spre lumină și adulmecă mirosul acru al lămpii cu halogen.

– Antoine, sunt convins că nu-mi spui chiar tot.